

Zuid-Zweden met kinderen

Verslag van een zomerreis (2007) - met 2 kinderen (12 en 14 jaar).

We zochten dit keer een 'redelijk dichtbij' bestemming, omdat we door omstandigheden maar 10 dagen ter beschikking hadden.

We liepen reeds een paar jaar met het idee om - als de kinderen wat ouder waren - eens een kanotocht te maken, en met onze Noordwaarts gerichte reisvisie kwamen we bijna vanzelfsprekend in Zweden terecht.

De kinderen waren direct enthousiast voor het kano-idee: niet veel stappen, in de wilde natuur zijn, veel kamperen, geen bagage op je rug moeten dragen, wat vissen en zwemmen, ze zagen het helemaal zitten.

Dus moesten we nog enkel een geschikte locatie vinden. De meest gekende kanocentra liggen in centraal-Zweden, maar dat was ons deze keer te ver rijden. We zochten een vrij lange kanotocht te maken, op zoek in Zuid-Zweden bleken er vrij weinig mogelijkheden te zijn.

We kwamen uiteindelijk uit op de afvaart van de Ronnebyan, een combinatie van een riviertocht gecombineerd met een stuk varen op meren, en met een 10-tal vij korte landtransporten.

We planden 6 dagen te varen, de overige twee dagen zouden we spenderen met fietsen en een visserstocht op zee.

1. Logies: campings

Chronologische volgorde, periode 17/07/2007 – 30/07/2007, prijs per nacht voor kleine kampeerwagen (Volkswagen Transporter Westfalia) met 4 personen, zonder eigen elektriciteit. 1 Zweedse Kroon = 0.106 Euro

Algemeen: wie ooit een vorig reisverslag gelezen heeft kent ondertussen onze tactiek: we kiezen onze camping nooit vooraf, waar de reis ons heen brengt kamperen we. Tenzij we een paar dagen in dezelfde regio blijven slapen we elke nacht ergens anders. Op die manier komen we op alle soorten campings, van uiterst primitief tot zeer luxueus.

Er zijn behoorlijk veel campings in deze regio, vooral aan de kusten is het er echter veelal druk.

Rødby Lystskov Camping (Denemarken)

Gelegen nabij het centrum van Rødby, volg de wegwijzers.

Vrij rommelige camping, s' nachts wel vrij rustig. We worden op een beetje een mottige plekje nabij de ingang neergepoot. Sanitair oud maar proper (gebouw echter omringd door rommel), behoorlijk veel toiletten, douches, wasbakken. Staanplaatsen op vrij klein grasveld tussen de bomen, vlak terrein. Apart houten chalet met keuken en afwasgelegenheid. 's Morgens vroeg vrij lawaaierig (autoverkeer). Veel te duur voor wat het maar is, we kwamen 's avonds laat aan in Denemarken en hadden niet de fut om nog naar iets beter te zoeken. Een beter alternatief ca. 30 km ten N van Rødby is de camping van Bandholm. (zie verder)

325 Deense Kronen (= 43.5 Euro) per nacht, alles inclusief. Je hebt er normaal een Scandinavia Camping Card (http://www.camping.se/templates/portal_248.aspx) nodig, we zeggen dat we er geen hebben en worden er verder niet naar gevraagd.

Info: <http://www.rodbycamping.dk/engelsk/index.php?link=velkommen>

Bökenäs Camping

Even ten Z van Ronneby, aan de zee, veel bos en heuvels in de regio. Zeer grote verblijfscamping, met een eigen strand(je) met warm en ondiep water. Het is er zeer druk, we komen terecht op een achteraf gelegen groot grasveld (overige plaatsen liggen tussen de bomen en zijn veel mooier), dat blijkbaar als 'overflow' dienst doet. Vlak, mooi gras, vrij drassig. Sanitair oud maar proper, wel beperkt in aantal (toiletten vrouwen: aanschuiven). Onthaal: zeer beperkte kennis van het Engels. 's Avonds zien we drie vleermuizen boven ons hoofd op insecten jagen. Zeer rustig.

Kostprijs: 140 Zweedse Kronen, exclusief douches (5 Zweedse Kronen voor 2 minuten warm water).

Info: <http://www.bokenassemesterby.se/camping.htm>

Hägnan Campsite Tjurko

Gelegen op het eiland Tjurko, in kleine baai, met wegwijzers aangegeven vanaf hoofdweg op eiland. Zeer primitief maar charmant. Toiletten zonder waterspoeling, wasgoten in openlucht, krakkemikkige houten hokjes met douches... Wel met een eigen strandje en rotsen in zee, met aanlegsteiger. Als we toekomen verwittigt de zeer vriendelijke uitbater ons dat er storm op komst is, en inderdaad, we maken een nacht mee met harde wind en continu plenzende regen. Goedkoop en voor ons top, maar als je meer comfort zoekt ben je hier op het verkeerde adres. Prijs: 110 Zweedse Kronen per nacht, alles inbegrepen.

Info: <http://www.stenbracka.k.se/english/index.html>

Torne Camping and Sportfishing camp

Gelegen aan het meer Åsnen. Vrij groot, vlakke, stenige grasvelden. Zeer mooi gelegen, vlakbij het meer, een paradijs voor vissers. Je kan er ook allerlei boten huren. Modern en proper sanitairgebouw. Kleine winkel in receptie. Je kan er vismateriaal en vergunningen kopen. Prijs: 160 Zweedse Kronen per nacht, exclusief douches (5 Zweedse Kronen voor 3-4 minuten warm water).

Info: <http://www.vidingegaard.com/torne/Torneenglkside.htm>

Borrbystrands camping

Gelegen in Borrbystrand (tussen Ystad en Simrishamn). Overvolle verblijfscamping. We kwamen hier terecht omdat alle campings in de buurt vol zaten, hier pikten we letterlijk het allerlaatste plaatsje in. Grote camping, 132 genummerde plaatsen, vrij dicht op elkaar gepakt. Alles ordelijk en net, goed voorzien winkeltje, 's morgens verse broodjes. Sanitair modern en zeer proper, toegankelijk met plastic codesleutel. 's Avonds zeer druk, geen echt lawaai maar veel over en weer geloop en gebabel. Niet echt ons ding. Prijs: 20 Zweedse Kronen/nacht, exclusief douches (5 Kr = 5 min. water).

Info: <http://www.borrbystrandscamping.com/Engelska/welcome%20to%20Borrbystrand.htm>

Skäralids Camping & Vandrarhem

De eerste camping op deze reis waar we ons echt thuis voelen. Bijzonder vriendelijke uitbaters (koppel), heel ruim terrein tenmidden van de rotsen. Het landschap errond is mooi, vergelijkbaar met een rustige versie van de Belgische Ardennen. Terrein: gras, vlak, ruim. Als de receptie gesloten is kan je 's avonds gewoon je tent neerplanten en de volgende morgen gaan betalen. Echt schitterend service-gebouw: een echt houten huis met een keuken, afwasplaats, sanitair voor dames en heren, een paar zetels, een TV ... Op het dak liggen zonnepanelen voor de productie van warm water. Binnenin kraaknet. Topper!

Je kan er ook fietsen huren (weliswaar vooroorlogse versnellingsloze exemplaren, maar dat mag de pret niet drukken) om in het vlakbij gelegen Nationaal Park Söderåsen te fietsen, je kan er ook wandelen.

Prijs: 60 Zweedse Kronen per nacht + 125 Zweedse Kronen voor Scandinavia Camping Card, we ontsnappen er hier niet aan maar betalen met plezier, omdat we het zo'n toffe camping vinden. Voor de rest alles inbegrepen.

Info: <http://www.skaralid.com/default1.asp?l=dk&p=start>

Bandholm Camping (Denemarken)

Gelegen aan zee (ondiepe baai), een eind van het dorp Bandholm, wegwijzers vanaf het centrum.

Bijzonder rustige, 'einde van de wereld' camping, vriendelijke uitbaatster. Vlak grasveld, vrij klein maar niet druk. Sanitair gebouw klein maar net en volledig (keuken, douches.. alles gratis). Prijs: 256 Deense Kronen alles inbegrepen.

Info: <http://bandholm-camping.lfportal.dk/kundesites/default.asp> en

http://www.campingferie.dk/h1_campingpladser/s/visplads.asp?plads=5005

2. Transport

1) naar Zweden

Locatie	Route naar volgende locatie	Kilometer tot	Totaal kilometer	Opmerking
Lokeren	E17	45	0	
Antwerpen	E19	60	45	
Breda	A27	60	105	
Utrecht	A28 - E34	20	165	
Amersfoort	A1 - E30	40	185	
Apeldoorn		20	225	
Deventer		50	245	
Hengelo		10	295	
Oldenzaal	A30 - E30	90	305	
Osnabrück	A1 - E37	120	395	
Bremen	A1 - E22	100	515	
Hamburg	A1 - E22	60	615	
Lübeck	A1 - E22	50	675	
Oldenburg	A1 - E47	35	725	
Puttgarten		0	760	boot
Rødbyhavn	E47 - E55	150	760	
Kopenhagen	brug	65	910	brug
Malmö	E20 - E6	70	975	
Helsingborg	E4	135	1045	

De ferry Puttgarten- Rødby brengt ons van Duitsland naar Denemarken (geen reservatie vereist, korte wachttijden, vaart dag en nacht om het half uur, vaartijd ca. 45 minuten). We betalen 90 Euro voor een voordeling combinatieticket boot/brug (zie onder). Je krijgt dan een voucher die je voor de Öresundbrug kan gebruiken.

We konden op een dinsdagavond zowat zonder aanschrijven de boot op, wanneer we de terugvaart namen (op een zaterdagmorgen) zagen we echter een gigantische file staan die van Duitsland naar Denemarken wou.

Info: http://www.scandlines.de/de/passage/fahrplaene/passage_planer/daenemark_planer.htm

We reden tot Kopenhagen en reden dan over de Öresundbrug naar Malmö. Zeer mooie brug + deel tunnel, weinig verkeer.

Info: <http://osb.oeresundsbron.dk/frontpage/?lang=1>

Al met al een probleemloze tocht van ca. 1000 km, die we op ons gemak op anderhalve dag afrijden.

2) in Zuid-Zweden

Veel valt er niet over te zeggen, goede wegen, goed bewegwijzerd, probleemloos.

3) terugreis

Gezien we vertrekken vanuit Helsingborg vertrekken, kiezen we voor de superkorte (20 minuten) ferry-overtocht Helsingborg - Helsingør (Zweden – Denemarken). De boot op, en een half uurtje later rij je in Denemarken. Bijzonder efficiënt. Opnieuw kopen we een goedkoper combinatieticket met de ferry Rødby – Puttgarten (725 Zweedse Kronen, je krijgt een voucher).

Info: <http://www.hhferries.dk/uk>

3. Kanotocht

We boekten onze kanotocht rechtstreeks bij de organisatoren, via hun website <http://www.ofk.nu/kanot/>. Alle prijzen kan je daar vinden, we boeken 2 kano's, 2 bagagevaten, 2 kano-karren en het transport, alles voor 6 dagen, totaal 440 Euro.

Probleemloos en vlot, nog een paar mails uitgewisseld, betaling per internationale overschrijving, zou inmiddels met ook met VISA mogelijk zijn.

We hadden ook het transport van het eindpunt van de trip (Karlsnagarden in Ronneby) naar de start opgepikt. Op het afgesproken uur werden we met bagage en al opgepikt, het was ongeveer anderhalf uur rijden naar de start, het dorp Hovmantorp aan het meer Rottnen.

De tocht omvatte de afvaart van de Ronnebyan (ca. 70 km), een klein riviertje dat ook door een aantal kleine en grotere meren liep en met een tiental korte landtransporten. Op plaatsen waar je niet kan varen moet de kano immer over land gestransporteerd worden.

We pakten onze bagage in de kano's en begonnen aan de tocht. Ik peddelde met onze dochter, mijn vrouw met onze zoon.

Eerst moesten we een tiental kilometer over een groot meer peddelen. Er stond een stevige wind, in het begin konden we zowat de oever van het meer aanhouden, maar uiteindelijk moesten we van de oever weg om het meer over te steken. Het was knokken tegen de wind en de golven. Niet gevaarlijk (we kregen geen water binnen) maar behoorlijk lastig. Na een goede twee uur peddelen moesten we rond een groepje eilanden varen, maar de wind en stroming waren zo sterk dat we amper nog vooruit geraakten.

We besloten aan te meren aan een stijger op een eilandje en daar te overnachten.

Op datzelfde eiland was een Nederlands koppel 'aangespoeld', die dezelfde tocht als wij deden. Ze waren een dag vroeger gestart, maar de wind was toen nog veel harder, en ze waren gewoon niet weggeraakt van het startpunt in Hovmantorp, waar ze dan maar hun tent opgeslagen hadden. Ook zij hadden dezelfde wind-problemen als wij en besloten op het eiland te overnachten. Zij wisten wel compleet niet meer waar ze waren, op een kaart lijkt navigeren op een meer met eilanden en inhammen lijkt simpel, maar ik de praktijk moet je heel goed uit je doppen kijken, bij de start een mikpunt viseren en daarheen varen. Op het water kan je moeilijk het verschil zien tussen een eiland en de oever.

Na een nachtje slapen en een kampvuur-ontbijt blijkt de wind sterk geminderd te zijn en kunnen we onze weg vervolgen. De rest van de tocht over het meer is zeer mooi: spiegelglad water, niemand te zien, schitterende uitzichten.

Even later zien we de Nederlanders terug: zij zijn 180° verkeerd gevaren en hebben zowat de hele oever van het meer afgepeddeld om de start van de Ronnebyan te vinden. Samen zoeken we wat verder en vinden snel het startpunt, aangegeven door een discreet bord ('A big red sign' volgens de organisator, dat bleek dus nogal klein uitgevallen te zijn...).

Op het riviertje volgde spoedig het eerste landtransport, en we wisten direct waarom de alu kano's er gekrast en gedeukt uitzagen: voor het transport zelf hadden we per kano een kano-kar (een tweewielig geval dat onder de kano gesjord wordt en waarop je de kano op vlak effen terrein zonder veel moeite kan voorttrekken), maar ja, je moet dat ding wel onder je kano krijgen. Eerst de zware kano met bagage erin aan wal gesleurd (knots bonk over de rotsen), dan de kano langs één zijde opheffen om de kar eronder te monteren. Eens op de kar is het ook sleuren geblazen: het 'pad' ligt

vol takken en rotsen. Behoorlijk zwaar allemaal, je hebt serieus wat brute kracht nodig. Na het transport de boot weer het water in sleuren en we kunnen weer varen. Niet ver echter: er ligt een boom dwars over het riviertje gevallen, en daar is geen pad voor een landtransport voorzien. Na weer een hoop gezeul en gesleur krijgen we de boten toch voorbij de hindernis, ik ben inmiddels zowat volledig drijfnaat, tot aan mijn middel in de blubber geschoten bij het zoeken naar een geschikte passage.

Er volgen nog een aantal landtransporten, telkens behoorlijk zwaar, en het is ook altijd zoeken naar het beste pad. Met een beetje onderhoud zou men deze landtransporten een stuk eenvoudiger kunnen maken. Een aantal jaar geleden raasde er een zware storm over deze streek, die letterlijk miljoenen bomen velde, vandaar wellicht het halve slagveld.

Daarna volgt een zeer mooi stuk: de Ronnebyan meandert doorheen een verlaten landschap, veel waterlelies, schitterend weer, we passeren ook enkele verlaten meertjes.

En dan .... was het gedaan, door de hoge waterstand was enkel dit deel van de tocht toegankelijk. Een beetje een sof, we hadden immers gerekend op 6 dagen peddelen en moesten na 2 dagen reeds stoppen.

Onze kanotrip heeft dus maar heel kort geduurd, we leerden toch een hoop, en onthouden deze tips:

- draag altijd je zwemvest, op de correcte manier: strak aangespannen en met de beveiliging tussen de benen goed bevestigd.

- bagage zoveel mogelijk in vaten vervoeren. Elke kanoverhuurder heeft tegen een geringe meerprijs deze vaten beschikbaar, je kan er twee in een kano leggen. Deze vaten zijn heel stevig en blijven drijven. Zorg er zeker voor dat alles wat 'essentieel' is en niet nat mag worden in deze vaten zit. Maak de vaten met een stevig touw vast aan de boot.

- overige bagage in stevige zakken of tassen, zorg ervoor dat deze blijven drijven (b.v. zak met wat lucht erin bijsluiten)

- 'kostbaarheden' (fototoestel, geld, GSM) staken we in een apart klein vaatje (6.5 L), dat we ook aan de boot vastknoopten.

- alle bagage met een stevig touw aan de boot vastmaken. Als je omslaat blijft dan alles samen.

- handig om mee te nemen: houtzaagje (hout zagen voor kampvuur), aanmaakblokjes 'eco' (met een paar blokjes kan je een kampvuur in een wip aanmaken), aansteker met lange steel (type 'barbecue')

- zorg voor stevig touw dat je aan de voorzijde en aan de achterzijde van de kano kan vastknopen, handig om kano aan wal te manoevreren en vast te leggen. Touw voldoende lang (10 m) kiezen.

- op de meren kunnen hoge golven en hevige wind voor problemen zorgen, als je je niet veilig voelt: aan land gaan en wachten tot de wind gaat liggen

- reken in je reisplanning op één of meerdere rustdagen, zodat je b.v. bij hevige regenval of wind een dag niet hoeft te peddelen

- op de plaatsen waar je niet (veilig) kan peddelen, moet je deze kano over land transporteren. Deze landtransporten zijn fysisch behoorlijk zwaar, je hebt wel een kanokarretje voor het eigenlijke transport, maar het in en uit het water krijgen van de kano en het monteren en verwijderen van het karretje is labeur. Bij sommige landoversteken was de kanokar niet bruikbaar (te oneffen of te steil) en moesten we de kano een eind meesleuren. In de groep moet je minstens twee personen hebben die kunnen en willen zeulen en sleuren. Zoniet kies je beter een tocht zonder landoversteken, b.v. op een merenstelsel. Informeer je vooraf goed en betrouw je daarbij niet te veel op de organisatoren... die vinden alles makkelijk.

- zorg voor sneldrogende kleren, eens jeans is een ramp als die nat wordt.... Je moet ook goede regenkledij (jas + broek) bijhebben, als het regent wordt je kano een badkuip.

- zorg voor betrouwbaar kampeermateriaal, je bent tenslotte een aantal dagen volledig op jezelf aangewezen, problemen met materiaal is dan wel het laatste dat je kan gebruiken...

- vooraf navragen of je onderweg voedsel kan kopen - zorg dat je voldoende voedsel meehebt, vergeet niet dat je de hele dag fysisch bezig bent en dit behoorlijk wat brandstof vergt. Gewicht is in

feite geen probleem, een kano kan tot 500 kilo dragen... Wij hadden alles mee voor 6 dagen. Water kan je in een jerrycan meenemen, of je gebruikt een waterfilter.

- zorg dat je telefoon- en GSM-nummer van de verhuurder bij je hebt om deze in geval van nood of voor info te contacteren.
- zorg voor 1 GSM per boot, waterdicht en veilig ingepakt, zodat je in geval van nood communicatie beschikbaar hebt
- zorg dat je een efficiënt afweermiddel tegen muggen hebt
- zorg dat je een kompas en een kaart + beschrijving van de route hebt. Navigeren b.v. op een groot meer met veel eilandjes is niet zo simpel als het lijkt: eilanden en inhammen zijn in de praktijk soms moeilijk te identificeren, en bij slecht zicht kan het helemaal onduidelijk worden.
- kanovaren is niet moeilijk, alleen het in een rechte lijn varen vergt even oefenen en een goede coördinatie tussen voorste en achterste peddelaar.
- het beste schoeisel voor in de boot: waterschoenen. Daarnaast ook een paar stevige stappers meenemen.

Een goede site met verslag van kanotochten in Zweden:

http://members.home.nl/vvboerdonk/Kano_info.htm

4. Andere bezienswaardigheden

Karlskrona, Admiraliteitskerk.

Karlskrona ligt middenin een archipel, en is het grootste stadje in de regio.

Info Karlskrona: http://www.karlskrona.se/default_10113.aspx en

<http://en.wikipedia.org/wiki/Karlskrona>.

Op de uiterste punt van het centrale schiereiland (nabij Saltö) ligt de Admiraliteitskerk, de grootste houten kerk van Zweden. Langs de buitenkant overheerst het typische 'Zweedse' rood (overigens een ijzerhoudende kleurstof die gemaakt wordt van een erts), binnenin is de kerk geslaagd wit en zachtblauw geverfd. Zeer mooi orgel. Info:

http://en.wikipedia.org/wiki/Karlskrona_Admiralty_Church

De eilanden rond Karlskrona schijnen mooi te zijn, het weer is echter zo slecht dat we er weinig van zien. We rijden in een grote boog (starten vanaf E22 Oostwaarts) langs Stürko tot Tjörko. In het begin saai, veel industrie op de achtergrond, vanaf Stürko zit je eindelijk in de natuur.

Glasfabriek Kosta Boda (<http://www.kostaboda.se/default.asp?lang=2>)

In het midden van een bosrijk gebied, een uurtje rijden vanaf Karlskrona.

Daar kan je:

- * demonstratie glasblazen bijwonen: niet echt veel te zien, wat glasblazers die rondsloffen en af en toe iets ondefinieerbaar met hun glas doen. Beetje warrig, je kan vrij in de oude fabriek rondlopen.
- * een tentoonstelling van glas gaan bekijken, van kitcherige rommel tot schitterende kunstwerken
- * gaan glas-shoppen in een aantal reuze-winkels (alles is voorspelbaar duur)
- * gaan eten, shoppen, spelen,... in het naburig winkelcentrum

Het is er zeer druk, vooral in de winkels loopt een massa volk.

Lijkt ons meer een toeristenval dan een echte bezienswaardigheid.

Misschien kan je beter één van de kleinere glasfabrieken bezoeken in de buurt, er zijn er tientallen (http://www.glasrikt.se/G_PDF/Glasr_NL.pdf)

Overigens, deze fabrieken werden domweg hier gebouwd omdat men een overvloed aan hout had, vroeger nodig op de energiegulzige glasovens op te stoken.

Ales Stenar (http://en.wikipedia.org/wiki/Ale's_Stones)

"Het Stonehenge van Zweden", althans als we de toeristische brochures mogen geloven.

Jawel, het zijn prehistorische stenen, en ze staan recht, maar daar houdt de vergelijking dan ook op. Check zelf even (<http://en.wikipedia.org/wiki/Stonehenge>).

Een beter vergelijkingspunt de stenen te beschouwen als een nederige versie van het Engelse Avebury (<http://en.wikipedia.org/wiki/Avebury>)

Ales Stenar ("de stenen van Ale") omvat 59 stenen, die op de top van een winderige, verlaten heuvel nabij de zee in de vorm van een 67 m lang schip neergeplant zijn.

Vanaf de parking loopt een gestaag klimmend pad naar de stenen. Als er niet te veel volk rondloopt en het weer wat spookt op de heuvel niet onaardig, maar zeker niet wereldschokkend.

Natuureservaat Hagestad

Niet ver van Ales Stenar. Snel bezoek op een dag vol plenzende regenbuien. Dicht bos met een mooi, wild strand, waar ook een beek op uitkomt. Op een zonnige dag best een half dagje wandelen waard, nu moeten we spoedig drijfmat onze auto weer opzoeken....

National Park Stenshuvud (<http://en.wikipedia.org/wiki/Stenshuvud>)

Klein nationaal park aan de kust, we volgen de wandeling naar het uitzichtspunt bovenop de gelijknamige heuvel.

Na een korte aanloop door weiden duiken we een vochtig, donker bos in, pad loopt evenwijdig met het strand, vol modder en stenen, nagenoeg vlak.

Korte heftige klim (gedeeltelijk met trappen) naar de top van de heuvel Stenshuvud, waar we ons in de Ardennen wanen.

Via een iets hoger gelegen pad wandelen we terug naar de parking.

Totaal ca. 4 km, een goed uur stappen, en we hebben 2/3 van het nationaal park gezien. Mooi en tof wandelpad, niets wereldschokkend.

Glimmingehus (<http://de.wikipedia.org/wiki/Glimmingehus>)

Versterkte burcht/landhuis dat een merkteken in het landbouwlandschap is. Dateert van 1499 (start bouw). Inkom 30 Zweedse Kronen, kinderen gratis.

Boeiend gebouw, ook binnenin zeer goed bewaard. We volgen een deel van de rondleiding van een Engelstalige gids, vol spokenverhalen en technische details, boeiend.

Kivik, het 'appelhuis' (http://www.virtualtourist.com/travel/Europe/Sweden/Skane/Kivik-189694/Things_To_Do-Kivik-BR-1.html)

Kivik is het 'appeldorp' van Zweden, als je je daar iets kan bij voorstellen... appelboompjes zover je kijken kan.

Als je iets met appels hebt is dit je ding. Een fabrikant van appelsap en cider kwam op het idee zijn winkel uit te breiden met een 'appelhuis', waar je binnen en buiten alles over de appel en de productie van sap en cider te weten komt. Stevige inkomprijs (40 Zweedse kronen per persoon, we betalen 160 Kr). Toeristenval, er is niet veel interessants te zien, of je moet wel een echte appelfreak zijn. De winkel is wel zeer uitgebreid, met alle soorten sap en appelwijn die je maar kan bedenken, tegen een schappelijke prijs. Een origineel, goedkoop en smakelijk souvenir ...

Nationaal Park Söderåsen (<http://www.nationalpark-soderasen.lst.se/tyska/index2.html>)

Op de camping (zie logies) huren we 4 fietsen, vooroorlogse gevallen zonder versnellingen, met enkel een terugtraprem en joekels van banden. Ideaal gerief kortom om de hellingen van het Nationaal park mee op te fietsen...

Langs een weg rijden (beter gezegd: sukkelen) we steil bergop naar het uitzichtspunt Kopparhatten, met weerom een rustig Ardennen-landschap, beneden ligt een diepe rivierkloof. In het bos maken we ons middagmaal klaar.

Langs allerlei plezante modderige bospaden klimmen we gestaag verder, de bedoeling is langs de ander zijde het Nationaal park weer uit te rijden, maar ergens vergissen we ons op een splitsing en belanden we op een weg naast het NP, waar we weerom een heel eind moeten klimmen om op de goede weg naar de camping te raken. Eens boven komt de beloning: een rustige weg die net snel genoeg gestaag daalt om ons in een zestal kilometer snel tot in Ljungbyhed te brengen, vanwaar het nog drie kilometer rijden is tot de camping.

Heel plezierige dag, het Nationaal Park is nagenoeg verlaten en mooi om in te fietsen, een mountainbike was natuurlijk handiger geweest.

Vistocht in het Kattegat

Info: <http://www.helsingborgsbatarna.se/tyskinformation.htm>

OK, even ons verstand op nul gezet en het lot van de slinkende kabeljauwpopulatie vergeten. In Helsingborg gaan we aan boord van de Ellinor, waar we hengels huren (60 SEK/hengel) en "tackle" kopen (30 SEK, het aas, een grote haak versierd met was gekleurde draden, hoe stom moet een vis zijn om hierin te bijten?). Nog een lood in de vorm van een vis onderaan hangen en we zijn klaar om te beginnen. We hadden vooraf gebeld om een plaats op de boot te reserveren, bleek niet echt nodig. De boot ligt in de jachthaven van Helsingborg, een kilometer ten N van de ferryhaven. Niet moeilijk te vinden, de wegwijzers naar de ferries volgen en dan even verder de kust volgen. Door een woeste zee vaart de vissersboot naar de vislocatie. In een wip zijn we allen nat: de boot gaat vrij heftig tekeer ("it was a bit rock'n roll" volgens de stuurman) en golven zwiepen over het dek.

Eens aangekomen maakt de boot wat bochten en maakt voor zichzelf een rustige plek om in te vissen. Dit lukt wonderwel en we kunnen op ons gemak vissen. Het is heel simpel: bij het belsignaal laat je het lood snel tot op de bodem zakken en je maakt dan op en neer gaande bewegingen met de hengel. Het duurt niet lang of de eerste molens worden opgedraaid, en de eerste kabeljauwen aan boord gehesen. De meeste wegen naar schatting 2 à 3 kg, de grootste die op deze tocht gevangen werd was 5.3 kg, er worden in de zomer blijkbaar vissen tot 10 kg gevangen. Bij een volgende belsignaal moeten iedereen zijn aas binnenhalen, de hengels worden in de steunen gehangen en we varen even verder. Opnieuw wat bochten draaien (waarbij de boot soms heftig tekeer gaat, het water stroomt over de boorden) en we kunnen opnieuw vissen. Op de drie uur dat

we vissen worden er per persoon een tiental vissen gevangen. De grootste houden we, kop eraf en ingewanden eruit en voederen aan de meeuwen. Zo rijden we moet ons koelkastje vol vis terug naar België.

Heel geestig, waarbij een paar stevige zeebenen van pas komen. Ondanks de ruwe zee is er maar 1 passagier zeeziek.

Varia

Het klimaat: hier kunnen we kort zijn: redelijk zeikweer. Het weer was zoals in België tijdens dezelfde periode: het had er voordien een maand hard geregend, we hadden eerst wat zonnige warme dagen, daarna regen, regen, regen, wind, buien, af en toe zon. Het klimaat is er trouwens bijna gans het jaar zoals bij ons.

Duur zeker? Valt mee, lijkt ons in de loop der jaren schappelijker geworden. Alcoholische dranken blijven duur. Een eenvoudige dagschotel heb je voor ongeveer 10 Euro. Voedsel kost nog meer dan bij ons.

Belgen gezien? Simpel: geen enkele.

Info vinden, reisgidsen: internet is een goudmijn, met de vertrouwde hulp van Google kan je over zowat alles zeer gerichte info vinden (probeer je zoektermen zo specifiek mogelijk in te geven, tik b.v. de naam van een dorp in).

Wij gebruikten als reisgids de Rough Guide Zweden: betrouwbare praktische info en een goede start om te weten wat er in een regio te zien en te beleven is, wel aan te vullen met wat onderzoekwerk op internet.

Wij gebruikten als kaart Kümmerly + Frey, Zuid-Zweden, 1:250000 (www.swistravelcenter.com): voldoet zonder super te zijn, in sommige regio's niet gedetailleerd genoeg. Gekocht bij de online winkel van de gespecialiseerde Gentse winkel 'Atlas & Zanzibar' (<http://www.atlaszanzibar.be/>, online winkel: <http://www.manymaps.com/>). Probleemloze snelle levering.

Besluit: na onze letterlijk in het water gevallen kanotocht was het wat onze weg zoeken in Zuid-Zweden. De streek op zich vonden we weinig aantrekkelijk, het is een soort kruising tussen de Belgische Ardennen en de Nederlandse kust.

Niet onaardig, maar je hoeft er niet voor naar Zweden. Als je de echte natuur wil zien is de optie: Noordwaarts, het landschap verandert snel en je laat landbouwgebieden en bewoning achter je.

Meevallers: de nationale parken Stenshuvud en Söderåsen, de vistocht op het kattedgat en het deel van de kanotocht dat we deden.

Toppers voor onze kinderen: de kanotocht, de fietstocht in Söderåsen, de vistocht en het kamperen op zich.